A°. 1837. N°. 81.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 11 Julij.

FRANKFORT, den 7den Julij.

Berigten uit Napels, van den 24sten Junij, behelzen het volgende: De stoomboot, welke den 22sten Junij van Malta is aangekomen, heeft de tijding gebragt, dat de cholera thans ook op dat eiland is uitgebroken. Ook zijn te Messina eenige twijfelachtige gevallen voorgekomen, gelijk zij overal de voorboden dezer vreeselijke ziekte zijn. Gisteren middag heeft men te Napels een hevig onweder gehad: zoo wel ten gevolge van hetzelve als van den tot den avond voortdurenden regen werd de dampkring aanmerkelijk koeler, en men hoopt, dat deze verandering welligt een gunstigen invloed op de ziekte te Napels zal uitoefenen. In de laatste dagen had zij nog aanmerkelijker voortgangen gemaakt, zoo dat men het getal dooden op 300 of 400 dagelijks stellen kon. Napels krijgt een zeer somber aanzien. Er wordt alles in het werk gesteld om het kwaad tegen te gaan. Des nachts worden op alle pleinen en hoeken der straten groote vuren aangestoken, en door de naauwere straten worden groote ketels vol brandend pek getrokken. Des daags trekken scharen van vrouwen met hangende haren en barrevoets, met een crucifix aan het hoofd, in rij en gelid door de straten en trachten door hun hartverscheurend gezang bijdragen te verzamelen; waar men ook heengaat, bij elken stap hoort men de noodlottige schellen, die het allerheiligste, hetwelk naar stervenden gedragen wordt, voorafgaan. Thans eerst wordt men het gebrek aan vreemdelingen goed gewaar. De nood onder de armere klassen neemt ongemeen de overhand.

— Uit Bucharest wordt den 18den Junij het volgende geschreven: Reeds brieven, met den voorlaatsten post uit Konstantinopel aangekomen, gewaagden van eene aldaar ontdekte nieuwe zamenzwering tegen het leven van den Sultan. Vermits echter dergelijke opgaven reeds eenige malen volstrekt ongegrond waren bevonden, werd aan dit gerucht weinig geloof gehecht. Dan de brieven met den laatsten post alhier aangekomen, laten geen twijfel over, of er is eenig komplot in de hoofdstad ontdekt, waarvan doelwit en zamenhang echter nog in het duistere liggen. Een gewoonlijk wel onderrigt persoon beschouwt de gansche zaak als van weinig gewigt, en betwijfelt op goede gronden de misdadige strekking der ontdekte zoogenaamde zamenzwering. Volgens hem zouden de bewerkstelligde gevangennemingen alleen toe te schrijven zijn aan eene intrigue, welke door eenen gunsteling des Sultans gespeeld is, om gevaarlijk schijnende mededingers uit den weg te ruimen. Een ander schrijven uit Konstantinopel meent daarentegen, dat de ontdekte zamenzwering allezins tegen het leven van den Sultan gerigt was. Volgens hetzelve zou de aanslag, op de terugreis van den Sultan, tusschen Adrianopel en de hoofdstad hebben moeten volvoerd worden. Eenigen der zamenzweerders zouden zich te dien einde naar Adrianopel begeven hebben; twee derzelven, welke aldaar gevat waren, had men reeds in die stad de doodstraf doen ondergaan.

— Volgens berigten uit Weenen, zullen ook een aantal Oostenrijksche officieren naar het aanstaande Russische legerkamp gaan. Daar schijnt alles ingerigt te zullen wezen, om de vreemdelingen op eene grootsche wijze te ontvangen. Onder anderen zullen te dien einde, op last van keizer *Nikolaas*, acht honderd der uitmuntendste paarden gereed staan.

De prins *Polignac*, die de Fransche koninklijke familie te Kirchberg bezocht heeft, bevindt zich tegenwoordig te Weenen. Hij schijnt echter eerlang weder naar Kirchberg te zullen gaan.

ZWITSERLAND, den 3den Julij.

Voor eenigen tijd hebben in het kanton Freiburg de aristocraten bij de verkiezingen in den grooten raad de zegepraal op de radicalen behaald. Men heeft zich dezelve dadelijk ten nutte gemaakt, en de waarheid bevestigd van het verwijt, dat de partijen slechts zoo lang behoudend te werk gaan als zij in de minderheid zijn, doch daarna dadelijk op veranderingen denken. Zekere heer *Griset* kwam al spoedig in den grooten raad met het voorstel voor den dag, om de zoogenaamde Freiburgsche reaalscholen aan de Jezuiten over te dragen. De gansche stad kwam daardoor in beweging, en veertig burgers begaven zich naar den Burgemeester, met een adres tegen dezen maatregel. Het voorstel werd ingetrokken, maar desniettemin heeft de partij zich daardoor groot nadeel in de openbare meening toegebragt.

LONDEN, den 5den Julij.

Behalve het geven van de koninklijke goedkeuring en bekrachtiging aan een aantal bills in het huis der lords, zijn deze laatste dagen in gezegd huis eene massa andere bills gedeeltelijk verder afgehandeld, onder welke zich ook enkele ministeriele maatregelen, strekkende ter wijziging van de criminele wet, bevonden hebben. Verscheidene hunner lordschappen hebben zich echter bij die gelegenheid op nieuw beklaagd over het laat overbrengen uit het huis der gemeenten in dat der lords van bills, welker behoorlijke behandeling, niet slechts om derzelver gewigtigen inhoud, maar tevens om de vele onnaauwkeurigheden en ongerijmdheden, welke derzelver ontwerper (de minister *J. Russell*) steeds in bewuste bills brengt, oneindig meer tijds vereischen dan op het einde der zitting van het parlement aan dezelve kan gewijd worden.

Een motie van Mr. *Maxwell*, welke het rigten van een adres aan de kroon ten doel heeft, ten einde alzoo de benoeming eener commissie te erlangen, belast met het onderzoek naar den tegenwoordigen benarden toestand der wevers in dit rijk, en het beramen van maatregelen ter hunner opbeuring en ondersteuning, is gisteren avond in het huis der gemeenten, met eene kleine meerderheid van stemmen, doorgegaan.

Dien zelfden avond is in dit huis het rapport op de bill, ter zake van het afschaffen der thans bestaande doodstraf in zekere gevallen, ontvangen en, na eene korte woordenwisseling, tevens goedgekeurd.

Eergisteren avond heeft de gedane aanvraag door de ministers in dit zelfde huis, nadat hetzelve zich in comité van onderstand begeven had, namelijk, om eene geldelijke toelage van 88,000 p. st., ten einde de kosten van de nieuw te bouwen huizen van het parlement goed te maken, nog al eenigen tegenstand gevonden, doch is dezelve ten laatste, met eene meerderheid van 80 stemmen, toegestaan.

— De Prins *George van Cambridge*, zoon van den jongst afgetreden onderkoning van Hanover, is Zondag in deze hoofdstad van het vasteland aangekomen, en zal onverwijld door deszelfs koninklijken vader herwaarts gevolgd worden.

De stoffelijke overblijfselen van *Willem IV* zullen aanstaanden Vrijdag en Zaturdag, op het kasteel te Windsor, voor het publiek in staatsie liggen, en des avonds van laatstgenoemden dag, ten acht ure, van daar, met groote plegtigheid, naar de St. George kapel overgebragt worden. Z. K. H. de hertog *van Sussex* zal bij deze begrafenis als eerste rouwbedrijver fungeren.

— Aangebragte berigten uit Lissabon, loopende tot den 26sten Junij, houden geenerlei staatsnieuws van eenig aanbelang in, dan dat de schaarschte van geld in Portugal steeds blijft voortduren, en de koningin, derzelver gemaal en andere leden der Koninklijke familie dien ten gevolge een gedeelte van derzelver inkomen, ten behoeve van den staat, afgestaan hebben.

— In een brief uit Londen wordt het volgende gemeld: „Het parlement zal in deze maand ontbonden worden, en dan begint de groote verkiezings-strijd op nieuw. Het zal ditmaal een strijd op leven en dood wezen; want doet het volk thans op eene beslissende wijze uitspraak ten voordeele der hervorming, dan is het met de hoop der zoogenaamde behoudende partij gedaan. De ministers vleijen zich met eene groote meerderheid in het nieuwe parlement, doch de invloed hunner tegenpartij is nog te sterk, en de benoeming van sir *Francis Burdett* in Westminster nog te versch, dan dat de koele en bedaarde aanschouwer in hunne verwachtingen zou kunnen deelen.

„Op de jonge koningin *Victoria* is thans bijzonder de opmerkzaamheid gevestigd. Zij is klein gestalte, heeft een aangenaam voorkomen, een open gelaat, en levendige doordringende oogen.”

Van den 8sten Julij.

Volgens de staten der rijks inkomsten over het jaar, eindigende met 5 Julij, merkt men eene vermeerdering van 116,926 pond, en over het vierendeeljaars, eindigende met hetzelfde tijdstip eene vermindering van 845,355 pond op, welk laatste een gevolg is van de moeijelijkheden des handels.

PARIJS den 6den Junij.

Men schrijft uit Bajonne van den 1sten Julij:

„Eene télégraphische dépêche uit Parijs beveelt, dat in allerhaast eene batterij artillerie van Bayonne naar Port-Vendres zal vertrekken. Men gelooft, dat dezelve naar Constantine bestemd is.”

„*Bayonne, 3 Julij 's avonds half zeven ure.*”

„Den 26sten. *Espartero* te Logrono door den baron *van Meer* verwittigd zijnde van eene beweging van don *Carlos* naar Tortosa, met voornemen, om de Neder Ebro over te trekken, en vernemende, dat de Carlistische bataljons, bij het verlaten van Navarre en Alava, zich

bij Ortille vereenigden, om de Opper-Ebro te bedreigen, is voor Castillie bevreesd geworden en den 27sten met 8 bataillons naar Arceniega vertrokken. Negen anderen moeten er zich bevinden. Hij laat er acht te Ribera en de Portugezen te Vittoria.

» *Oraa* was den 25sten te Alcañiz; hij moest eene divisie naar Belchite zenden, en eene andere naar Molina, welke plaats nog door de Carlisten is bezet."

» *Bayonne*, 4 *Julij*, *'s morgens ten 9 ure*."

» Men schrijft uit Saragossa, dat don *Carlos* den 28sten de Ebro bij Mora en Flix is overgetrokken."

Uit deze dépêches blijkt, dat don *Carlos* zonder hinder de Ebro is overgetrokken en zich met Cabrera heeft vereenigd. De zaak der Carlisten wordt daardoor steeds gunstiger, en men is voor eenen togt naar Madrid niet geheel gerust.

— De *Gazette* deelt heden de volgende berigten van de Spaansche grenzen, van den 3den Julij, mede:

» *Cabrera* heeft zich in gemeenschap gesteld met het Koninklijk leger. *Karel* V. is te Flix aangekomen. *Cabrera* heeft eene schipbrug over de Ebro gelegd; de vaartuigen daartoe heeft hij tot uit de voorstad van Tortosa gehaald. *Karel* V. en zijn leger zullen op dit oogenblik ver in Aragon zijn; wij zullen weldra zijne aankomst te Valentia vernemen. Hij heeft op dat punt meer dan 30,000 man. Voegt er bij de kolonnen, welke zich onderweg met hem zullen vereenigen en de nieuwe expeditie uit Navarre, dan zult gij inzien, dat hij, indien hij wil, binnen den tijd van 2 maanden in Madrid zal kunnen zijn."

Van den 7den Julij.

Nopens de Spaansche aangelegenheden behelst het *Journal des Débats* de volgende aanmerkingen:

De togt van don *Carlos* over den Ebro, opent een nieuw veld voor de krijgsverrigtingen en vooruitzigten.

Toen de pretendent met een gedeelte zijner armee Navarra verliet, had men grond om te vermoeden, dat hij beproeven zoude omstreeks Saragossa den Ebro over te trekken. Toen men vervolgens hem zijne rigting op Huesca, Barbastro en Solsona zag nemen, dacht men, dat hij zich in Opper-Katalonie zoude legeren, zoo als hij in Guipuzcoa had gedaan, en dat het plan om den Ebro over te trekken niet bestaan had, of althans tot lateren tijd was uitgesteld geworden. Thans kan men besluiten, dat die overtogt het ware doel der Navarresche expeditie heeft uitgemaakt en dat al de krijgsbewegingen van dat kleine leger in Arragon en Katalonie strekten om de generaals der Koningin te misleiden, hunne oplettendheid af te trekken en hen van den Ebro te verwijderen.

Metderdaad hebben de Carlisten de moeijelijke operatie van den togt over eene groote rivier kunnen volvoeren; eenen togt, die twee dagen geduurd heeft, zonder dat iemand in staat geweest is, hen op den eenen of anderen oever te ontrusten. Men kan niet ontkennen dat hunne berekeningen met schranderheid zijn aangelegd, hoezeer dan ook daarin list en de kunst eener schijnbare vlugt meer uitblinken dan de ware strategie.

Het punt waar don *Carlos* den overtogt van den Ebro heeft bewerkstelligd (Mora, tusschen Mequinensa en Tortosa) ligt in het gedeelte van Arragon, hetwelk de grenzen van Valentia raakt, welke provincie sints geruimen tijd door *Cabrera* wordt overloopen, zonder dat men hem daaruit heeft kunnen verdrijven; een bergachtig gewest, welks bewoners Carlisten zijn, en hetwelk drie rijke provincien bestrijkt, werwaarts don *Carlos*, versterkt door *Cabrera*, naar gelang van omstandigheden zijne rigting kan nemen.

« Spanje en Algiers blijven ons hof verontrusten. Gisteren is er een ordonnans-officier van het ministerie van oorlog met depeches voor den generaal *Bugeaud* naar Algiers gezonden. De graaf *Pajol* heeft gisteren een lang gehoor bij Z. M. gehad. Men zegt, dat verscheidene regementen van het garnizoen van Parijs voor de expeditie naar Constantine zijn bestemd. Er is tijding ontvangen, dat de vijandelijkheden tusschen den generaal *Bugeaud* en *Abd-El-Kader* zijn hervat. Deze heeft het verdrag gebroken door toe te laten, dat de Garabats onze bevriende stammen bij Oran hebben overvallen. *Bugeaud* was met al zijne troepen uitgerukt, om de Garabats te straffen, en had den Emir ook daartoe uitgenoodigd. Deze had dit geweigerd en den oorlog daartoe hervat.

« Er is ook eer koerier naar Spanje gezonden; men vreest, dat *Isabelle* II. niet lang meer op den troon zal blijven; men zou 't nu wel toestaan, dat de maarschalk *Clausel* het bevel aanvaardde, doch het is te laat. Don *Carlos* heeft zijn vijand misleid, is de Ebro bij Mora overgetrokken, waartoe hij 2 dagen heeft besteed, zonder verontrust te worden, en bedreigt thans Valentia en Madrid. Men denkt niet, dat hij voor als nog in de hoofdstad zal trekken, maar in het groot verrigten, wat *Cabrera* in het klein deed: van de eene provincie in de andere trekken, om zijnen aanhang te vergrooten en zijn rijk te vestigen."

'sGRAVENHAGE, den 9den Julij.

Gisteren heeft Z. K. H. de Prins *van Oranje*, die des morgens uit het leger alhier was aangekomen, een bezoek afgelegd bij Z. M. den Koning van *Wurtemberg*. Dezen morgen is Z. K. H. weder naar Noord-Braband terug gekeerd. Dezen middag zal Z. M. de Koning *van Wurtemberg* en Hoogstdeszelfs twee oudste dochters ten hove dineren. Naar men verneemt, zal de baron *R. Fagel*, eerlang, met eene zending van ons Gouvernement naar Londen vertrekken. Waarschijnlijk heeft die staatsman in last de Koningin-weduwe van de deelneming van ons hof, in H. M. regtmatige droefenis, wegens het overlijden van Hoogstderzelver gemaal, te verzekeren, en de Koningin *Victoria* met H. M. komst op den troon geluk te wenschen.

— In een der laatste N°. van het tijdschrift het Athenaeum, treffen wij over het gebruik van turf onder stoomketels en de aanwending van ijzeren molen assen een brief aan van den heer *Röntgen* te Rotterdam, waaruit wij het volgende ontleenen:

« Het kan wel niet als ondoelmatig beschouwd worden, zegt de schrijver, de turfveenderijen aan te moedigen, welke meer dan 25 voet boven de oppervlakte van de zee verheven zijn, zoo als men die in Drenthe ziet. De aanwending van turf voor onze stoommachines verdient dus aanmoediging. Met dit doel heeft de Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij daarmede proeven genomen, en het zoo ver gebragt, dat zij de stoomketels van alle stoomwerktuigen, zelfs die voor Stoombooten, zoodanig kan construëren, dat men daaronder met meer voordeel den langen Drentschen turf dan zelfs de hier te lande goedkoopste steenkolen kan gebruiken. Terwijl de meer algemeene aanwending van de stoommachine daardoor hier te lande mogelijk wordt, zoo blijft het echter van het hoogste belang, om ook onze windmolens te verbeteren. De groote eiken balken, noodig voor de molenassen, worden steeds moeijelijker te verkrijgen en minder in kwaliteit; langer dan 20 jaren duren deze gemiddeld wel niet, terwijl een hout voor eene molen-as van de grootste soort, soms tot zeven honderd gulden kost. Gegoten ijzeren assen, zoo wel van Engelschen als Nederlandschen oorsprong, zijn hier te lande van tijd tot tijd vruchteloos beproefd; dit lag aan grove fouten in de constructie derzelve. De Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij heeft ze, sedert 2 jaren, naar eene betere constructie ingevoerd, en het wordt thans vrij algemeen erkend, dat dezelve in alle opzigten veel beter zijn dan de houten. Dezelve zijn veel ligter en dunner van middellijn, en loopen dus zoo veel ligter dan de houten; zij kosten daarenboven weinig meer dan de houten, en zullen waarschijnlijk eeuwen lang kunnen duren. Indien in dit koningrijk 20,000 molens bestaan, zoo heeft men jaarlijks ten minste 1000 nieuwe assen noodig, welke omtrent een half millioen gulden moeten kosten. Deze som grootendeels te bezuinigen, is een doel, dat men zich door de gegoten ijzeren assen voorstelt; een doel van te meer waarde, daar het hout van deze assen van buiten 's lands moet komen; het ijzer voor de ijzeren daarentegen uit onzen eigen erts kan gesmolten worden. Door verbeteringen van allerhanden aard moeten wij pogen onze groote superioriteit in landbouw en nijverheid boven alle natien van den aardbol, zoo lang mogelijk te bewaren."

HATTEM, den 8sten Julij.

Het genootschap van moederlijke weldadigheid alhier, had het genoegen op nieuw de deelneming en ondersteuning van H. M. onze geliefde en geëerbiedigde Koningin te mogen ondervinden, daar het H. M. goedgunstig behaagd heeft, na kennisneming onzer handelingen over den jare 1836, eene som van twee honderd gulden te schenken.

Het genootschap betuigt, door deze openbare hulde, zijne dankbaarheid voor deze edelhartige daad, welke de overtuiging geeft van het groot belang, welke H. M. als beschermster dezer zoo nuttige als heilrijke inrigting wil nemen, en het strekke tevens ter aanmoediging tot het ondersteunen dezer en dergelijke genootschappen, welke zoo doelmatig zijn, om onze verarmde natuurgenooten, wanneer zij hulpeloos en onvermogend zijn, bijstand en verzorging te verleenen.

ARNHEM, den 7den Julij.

In de Staten-Vergadering van heden waren tegenwoordig 71 leden en de heer Gouverneur.

Het verslag van de commissie voor de begrooting is in overweging genomen, en, na eenige wisseling van gevoelens, met algemeene stemmen aangenomen; dien ten gevolge is besloten de begrooting te doen veranderen.

Het verslag van diezelfde commissie, betrekkelijk het voorstel van Jonkheer *T. M. J. A.* baron *van Lamsweerde*, is voorgenomen, en na eenige voor- en tegen gevoerde redenen aangenomen met 67 tegen 4 stemmen: dien ten gevolge is besloten jaarlijks de begrooting, met een afschrift der rekening, te doen drukken, en aan de leden rond te deelen, alvorens dezelve in overweging worden genomen.

De commissie voor de zitplaatsen der leden heeft verslag gedaan, voorstellende om de leden te plaatsen op banken, in halven cirkel geplaatst, en amphiteatersche wijze oploopende.

Allereerst is, na eenige discussien besloten, dat verslag dadelijk in overweging te nemen.

Daarna hebben onderscheiden leden het verlangen geuit, om op stoelen, in plaats van op banken, gezeten te zijn.

Bij rondvraag is het voorstel van de commissie met 42 tegen 29 stemmen aangenomen.

De heer Gouverneur heeft aan de vergadering kennis gegeven, dat het bestuur der domeinen ten laste der provincie eene vordering doet gelden van ƒ 5100 voor twee gebouwen, welke met het hof van justitie hebben moeten worden afgebroken om plaats te maken voor het op te bouwen paleis van justitie. Na gehoudene beraadslaging is besloten, deze vordering in handen te stellen van heeren Gedeputeerde Staten, en Hun Ed. Gr. Achtb. op te dragen, van Z. M. den Koning te verzoeken, deze provincie van die betaling te willen ontslaan, vermits de fondsen, voor den opbouw van dat paleis van justitie aanwezig, niet toereikende zijn, om deze vordering te bestrijden.

De vergadering is door den heer voorzitter verschoven tot den 8sten Augustus aanstaande, vermits de commissie voor het polder-reglement zich eerst dan in staat zal kunnen bevinden om verslag uit te brengen.

Van den 10den Julij.

De volgende benoemingen van leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal zijn thans bekend:

Provincie Holland: Jonkh. *D. F. van Alphen*, baron *W. Roëll van Hazerswoude*, Mr. *G. W. Verwey-Mejan*, Mr. *T. C. de Bordes*, Mr. *L. C. Luzac*, Mr. *A. Hoynck van Papendrecht*, Mr. *J. Corver-Hooft* en Mr. *W. B. Donker Curtius van Tienhoven*, allen gecontinueerd, uitgezonderd baron *W. Roëll van Hazerswoude*, welke benoemd is in plaats van Jonkh. *P. S. Dedel*, die verzocht heeft op zijn persoon geen regard te slaan.

Provincie Groningen: de heeren Mr. *J. Gockinga* en Mr. *W. J. Quintus*.

Provincie Zeeland: Jonkh. Mr. *P. J. Boddaert*.

Noord-Braband: de heeren Mr. *R. P. Romme* en Mr. *J. D.* baron *van Tuyll van Serooskerken van Heeze en Leende*.

AMSTERDAM, den 9den Julij.

Beurs van 7 Julij.

De Spaansche zaken beginnen wederom de aandacht onzer speculanten eenigermate tot zich te trekken. De overtogt over den Ebro wordt als een wezenlijk voordeel voor don *Carlos* beschouwd, en dien ten gevolge waren de Spaansche schuldbrieven ook bijkans ⅞ flaauwer dan gisteren.

De geruchten nopens eene leening, voor het Spaansche gouvernement door den heer *Aguado* aangegaan, worden, volgens particuliere berigten uit Parijs, geheel tegengesproken; ook hecht men volstrekt geen geloof aan de dienstneming van maarschalk *Clausel*.

Beurs van 8 Julij.

Men heeft heden de bevestiging ontvangen, dat het werkelijk aan don *Carlos* gelukt is den Ebro over te trekken; te Parijs en Antwerpen zijn daardoor Spaansche schuldbrieven aangetast; op onze markt was dit intusschen zonder bijzondere uitwerking, daar men reeds sedert eenige dagen daarvoor gevreesd had.

Over het algemeen waren intusschen de omzettingen heden onbeduidend.

Blijvende prijzen ten 4½ uur.

Holland. 2½ pCt. 52¼ à 5/16; 5 pCt. 99; Kansbiljetten 22⅝; oud sijndicaat 93; oude aandeelen handelmaatschappij 173¼ à ⅜.

Spanje. Ardoins 20¾; in niet rentgevende schuld geen handel.

Effecten-Societeit, van 9 Julij.

De Fransche berigten bevestigen alleen de reeds gisteren geloopen hebbende geruchten nopens den overtogt van don *Carlos* over den Ebro, de bijzonderheden zijn echter nog niet bekend.

Er was heden ter effecten-societeit geen handel, doordien de Engelsche berigten van Vrijdag niet aangekomen waren.

Windhandel — Nederlandsche Handelmaatschappij.

Sints langen tijd is de bedroevende aanmerking gemaakt, dat onze eeuw zich door eene noodlottige overhelling tot windhandel ongunstig kenmerkt, en dat deze even algemeene als diepgewortelde neiging op de openbare zedelijkheid den verderfelijksten invloed uitoefent. Indien het ons doel ware, den oorsprong van deze rampzalige en zedeverpestende dobbelziekte na te sporen, zouden wij hooger moeten opklimmen dan betaamt, en in ontwikkelingen treden over het stelsel van nationaal crediet, en over de financieële instellingen en verordeningen, welke wij liever met stilzwijgen voorbijgaan, ofschoon daarin ruime stoffe gevonden wordt, om in het vaderlandlievend gemoed de smartelijkste aandoeningen op te wekken.

Aan het heilloos schouwspel der dobberingen van de fondsenmarkt zijn wij allengs gewoon geraakt, en die gewoonte heeft ons dermate verstompt, dat wij schier ongevoelig de slagtoffers aanschouwen, welke door de baren van dat onstuimig element verslonden worden. Dat ons zedelijk gevoel, ons oordeel over regt en onregt, daarbij aanmerkelijk geleden heeft en lijdt, is eene niet minder onbetwistbare dan droevige waarheid, gelijk het niet te loochenen valt, dat er wederom tusschen de ontwerpen, de listen, de kunstgrepen der effecten-beurs en de ondeugd en afwijkingen, buitensporigheden in het maatschappelijk leven een onafscheidelijk verband bestaat. En inderdaad — kunnen wij als gestrenge zedemeesters de regelen der goede trouw, der billijkheid, der eer in de overige handelingen handhaven, wanneer wij niet alleen zonder straf, maar zelfs zonder berisping het bedrog gedoogen, hetwelk de télégraphen misbruikt, de ambtelijke berigten vervalscht, en de hoogste staatsbelangen als een middel bezigt, om ten koste van de onkunde en ligtgeloovigheid eener door winstbejag verleide menigte, de eigene geldkist te vullen?

Ofschoon geen bijzonder persoon zich met eenige vrucht tegen de toenemende woede van deze pest kan verzetten, of hare verwoesting stuiten, zal er wel menig een zijn, die de heillooze gevolgen, welke daaruit vroeg of laat moeten geboren worden, diep beseft en innig betreurt, al mogt ook de schroom voor de openbare meening, welke, helaas! dezen gruwel wettigt, alle publieke mededeeling van gedachten hieromtrent, boeijen en terughouden.

Doch in oneindig hoogere mate, moet het den gevoeligen waarnemer bedroeven, wanneer het zedebederf zich ook tot die instellingen uitstrekt, welke in hare oorspronkelijke bestemming op de hechtste grondslagen rustten, en de heilrijkste uitkomsten beloofden.

Indien het, uit dit gezigtspunt beschouwd, een onheil mag genoemd worden, dat ook de *aandeelen der Nederlandsche Handelmaatschappij* een voorwerp van beursspel en windhandel geworden zijn, hoe veel te meer is het te bejammeren, dat de *dividend-bewijzen van die aandeelen* aan die onzalige neiging een nieuw voedsel hebben verschaft.

Doch het zij zoo! Verbannen wij, als verouderd en afgesleten de regelen van soliden handel, die men in onze dagen ligtelijk voor de dweeperij van een commercieel piëtismus zou kunnen verklaren; — nemen wij aan, dat het onregtvaardig is allen windhandel als onzedelijk te doemen; — zeggen wij, dat, waar de kansen van wederzijde gelijk staan, de windhandel eene eerlijke weddingschap is, en trachten wij, indien wij kunnen, ons zelven diets te maken dat die gewaagde spel-ondernemingen gelijke bescherming, of wil men zelfs, gelijken lof verdienen, als de commercie, welke, den overvloed van het eene land voor de schatten van het ander verruilende, allerwege welvaart verspreidt en nijverheid bevordert.

Maar indien wij dit alles, den tijdgeest volgende, toegeven, welken naam verdient zelfs dan nog de daad van hem, die, de zekerheid hebbende van den uitslag eener dergelijke weddingschap, van die zekerheid, welke zijne betrekking hem heeft verschaft, onbeschaamd misbruik maakt, om zich, zonder eenige risico, te verrijken, ten koste der oningewijden, aan wie hij bovenal het voorbeeld eener naauwgezette en eerlijke handelwijze verschuldigd was.

Wij zijn verre van hieromtrent de algemeen verspreide meening met betrekking tot de daarbij genoemde personen te deelen. Is er van tijd tot tijd een Spaansche of andere financie-minister gevonden, die voor dergelijke gruweldaad niet terugdeinsde; geen ambtenaar eener *Nederlandsche Handelmaatschappij* kan zoo diep zinken, zoo ver zich vergeten.

Doch het bloote bestaan van die algemeen verspreide meening is reeds toereikend, om bij velen, door zulk een vermeend antécédent, navolging te wettigen. Daarom vestigen wij op deze omstandigheid de aandacht der daarbij genoemde personen, die onmogelijk onwetend kunnen zijn gebleven van de heerschende meening te hunnen aanzien, en wier eer het derhalve gebiedend vordert, dat zij openlijk deze onteerende geruchten logenstraffen, gelijk het ook in het belang der zeden, hoe ook reeds bedorven, van het hoogste gewigt mag geacht worden, dat het bestaande wanbegrip niet door den schijn eener stilzwijgende erkentenis worde bevestigd.

X.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 9 Julij. 2 El 3 Palm 4 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 1 D.
Den 10 Julij. 2 El 3 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 4 D.

Getrouwd:

H. MASSINK
en
J. G. REESINK.

ZUTPHEN, den 5den Julij 1837.

Heden avond, circa zes uur, overleed, in den ouderdom van ruim 37 Jaren, mijn waarde man, *A. T. J. HUBERTS*, in leven Apotheker alhier.

ARNHEM, den 30sten Junij 1837.
P. M. VAN ROSSUM, Wed. HUBERTS.

De apothekers-affaire zal, onder toezigt van een geëxamineerden provisor, voorloopig worden gecontinueerd.

De Notaris Mr. *J. NIJHOFF*, residerende te *Arnhem*, zal op Maandag den 24sten dezer, aan te vangen des morgens ten 10 ure, en volgende dagen, zoo noodig, ten sterfhuize van wijlen den Heer *NICOLAAS VISSER*, in leven *Controleur der watertollen*, onder in de

Weverstraat te *Arnhem*, wijk C. no. 44, vendue houden van eenen completen zeer netten en wel geconserveerden INBOEDEL, bestaande in allerhande mahonijhouten en andere MEUBELS en HUISRAAD, TAFELS, STOELEN, KISTEN, KASTEN, KABINETTEN, LEDIKANTEN, VLOERKLEEDEN en TAPIJTEN, MANGEL en PARS, KAGCHELS met toebehooren, PLATEN in Lijsten, PORCELEIN, AARDE- en GLASWERK, KOPER, TIN, BLIK; voorts allerhande fijn TAFEL- en ander LINNEN, BEDDEN en BEDDEGOED, gemaakt ZILVER, en hetgeen, ten dage dienende, verder zal worden voorgebragt. — Een en ander te zien Vrijdag en Zaturdag te voren, van 's morgens 10 tot des middags 3 ure.

---

† † † § § † Men is voornemens, op Maandag den 17den Julij 1837, des namiddags ten 4 ure, ten huize, bewoond door *ZEGER DERKSEN*, te *Lent*, bij *Nijmegen*, ten overstaan van den Notaris *P. A. VAN REES*, te *Nijmegen*, finaal te verkoopen:

Circa 49 Bunders en 72 Roeden UITERWAARD, gelegen op den *Bemmelschen Buitenpolder*, bij *Bemmel* in *Over-Betuwe*; bij den inzet, in massa, met de hoogen gebragt op . . . . *f* 38,000.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van genoemden Notaris.

---

† § † † † † Te *Zutphen*, op de Concertzaal, boven de Latijnsche scholen, zullen, te beginnen op Woensdag den 12den Julij 1837, des voormiddags om 10 uren, in het openbaar verkocht worden, eene aanzienlijke partij HUISMEUBELEN, bestaande in *groote Spiegels*, *Mahonijhouten Meubelstukken*, SERVIESEN, KEUKEN-GEREEDSCHAPPEN, enz., voorts eene aanzienlijke hoeveelheid CONSTANTIA-WIJNEN, uit den wijnkelder van den heer Kolonel *EKSTEIN* alles twee dagen te voren, 's voormiddags van 10 tot 12 en des achtermiddags van 2 tot 4 uren door een ieder te bezien; de wijnen zullen Donderdag voormiddag verkocht worden.

---

† § † § § De eerste veiling en verkoop van den WINDKOORNMOLEN, te *Zelhem*, genaamd *de Oude Molen*, met bijbehoorend HUIS, SCHUUR, TUIN, BOUW- en WEIDELAND, mitsgaders uitgestrekte MOLEN-WERF, is alnu finaal bepaald, de eerste veiling op Vrijdag den 28sten Julij aanstaande en de verkoop op den 11den Augustus daaraanvolgende, beide des voormiddags tien ure, in de herberg *het witte Paard*, te *Zelhem*. — Deze molen heeft, sedert onheugelijke jaren, een goed bestaan opgeleverd en is nog zeer beklant.

Informatie is te bekomen bij den Notaris *H. BECKING*, te *Zelhem*.

---

† § †. † † § De PROVISIONELE SIJNDICI in het faillissement van *WILLEM EVERT BROEKER*, Koopman en Grutter te *Zutphen*, roepen mits deze op alle schuldeischers, wier vorderingen ten laste van gezegd faillissement nog niet geverifieerd zijn, om de bewijzen hunner vordering aan hen ter hand te stellen, of ter Griffie der Regtbank te *Zutphen* te deponeren *voor* den 26sten Julij 1837, en op dien dag, des voormiddags ten 9 uur, te verschijnen, in persoon of bij behoorlijk gemagtigden, ter raadkamer van gezegde regtbank, ten einde tot de verificatie en affirmatie hunner schuldvorderingen over te gaan. Zijnde deze nieuwe termijn verleend door gemelde Regtbank, termine regt sprekende in zaken van Koophandel, bij vonnis van den 4den Julij 1837.

De provisionele Syndici voornoemd:
C. HENNIJ,
Mr. L. A. J. W. SLOET,
Mr. J. L. STEENLACK.

---

§ † † † † † HET KLEEFSCHE SCHUTTERSFEEST wordt op den 16den, 17den en 18den Julij dezes jaars, op gewone wijze gevierd.

De Feestviering zal bestaan IN HET SCHIETEN NAAR DEN VOGEL, in PLEGTIGE OPTOGTEN, EEN BAL en andere VERMAKELIJKHEDEN; zij vindt plaats in den Diergaarde tegen over het Hôtel van den Heer *W. ROBBERS*.

Woensdag den 19den Julij CONCERT in het SCHUTTERS-LOCAAL.

Kleef, den 1sten Julij 1837.

Het Bestuur van het Schutters-Genootschap.

---

† § § † De Ondergeteekenden adverteren, dat dagelijks ten hunnen kantore worden betaald de COUPONS WERKELIJKE SCHULD, verschenen 1 Julij 1837, van de Administratie-kantoren onder Hoofddirectie der Heeren *KETWICH EN VOOMBERGH* en Wed. *BORSKI* en *VAN MAARSEVEEN EN DE JOLLE cum suis*, te *Amsterdam*.

Arnhem den 7den Julij 1837.

E. C. ENGELBERTS EN COMP.
Commissionairs in Effecten en Wissels.

---

† § † † † Bij de Ondergeteekenden staan UIT DE HAND TE KOOP: veertien ledige RIJNGAUWER-STUKKEN, à 8 amen of 32 ankers; geschikt voor *Wijn-*, *Bier-*, en *Azijn-leggers* of voor *Regentonnen*. Deze fusten zijn allen in goeden staat, en voorzien van 8 à 10 ijzere hoepels.

Ook is bij hen nog verkrijgbaar 1834ger *Laubenheimer* à *f* 17; *Niersteiner* à *f* 19 en *f* 21 het anker.

A. JAEGER EN Comp.

VOOR BIJBELVRIENDEN.

Te *'s Gravenhage*, bij *A. KLOOTS*, wordt MAANDELIJKS, à 40 cents, uitgegeven, en is ook bij alle Boekhandelaren en op alle Postkantoren te bekomen:

AANLEIDING
TOT
GODSDIENSTIGE OVERDENKINGEN
OP IEDEREN DAG DES JAARS,
DOOR
T. VAN SPALL,
onder medewerking van eenige Godsdienstvrienden.

„Om het Bijbellezen," zeggen wij met de woorden van eenen Recensent, „regt te bevorderen en te doen strekken tot heiliging des harten en de regte opvatting van verschillende Bijbelsche uitspraken, moet dit Dagschrift dienen.

„Een voortreffelijk Godgeleerde zegt van dit werkje, dat het *levendig*, *beknopt* en *onderhoudend* geschreven is. Iedere overdenking beslaat slechts anderhalve bladzijde, schoon zeer compres en op fraai papier gedrukt; en hierom juist vonden wij dit werkje te gepaster voor *algemeen gebruik*."

Het gebruik, dat dan ook van dit Dagschrift onder hoogere en middelbare standen gemaakt wordt, heeft onze verwachting overtroffen, en genoodzaakt zijnde, den eersten halven jaargang van hetzelve te herdrukken, wordt de gelegenheid, om, *voor zoo ver dit voor den geheelen jaargang niet reeds is geschied*, zich alsnog van 1o. Julij af op dit werkje te abonneren, op nieuw opengesteld.

*** Bij den Boekhandelaar *J. BELINFANTE*, te *'s Gravenhage*, zien thans het licht, en zijn alom verzonden:

I. DE ZAMENSTELLING DER REGTERLIJKE MAGT EN HET BELEID DER JUSTITIE IN NEDERLAND, zoodanig als dezelve, op grond der wetten van 18 April 1827 en 28 April 1835 (Staatsbladen No. 20 en 10) zullen worden ingevoerd en in werking gebragt. — Prijs 25 centen. —

Dit algemeen belangrijk, doch bijzonder voor alle regters en regtsgeleerden in ons vaderland zoo noodzakelijk *werkje*, hetwelk de grondslagen bevat, waarop ons toekomstig nationaal regtswezen zal berusten, *strekt* tevens *tot eene inleiding* en *proeve van de editie der nieuwe Nederlandsche wetboeken*, welke gemelde Boekhandelaar voornemens is *in zakformaat* uit te geven.

II. Het prospectus, benevens proeve van onverwijld uit te geven REGISTER OP DE NIEUWE NEDERLANDSCHE WETGEVING, en wel ten eerste op het BURGERLIJKE WETBOEK, en onmiddellijk daarna op de WETBOEKEN VAN KOOPHANDEL, van BURGERLIJKE REGTSVORDERING en van STRAFVORDERING, *in hetzelfde formaat van den officielen tekst der Wetboeken, waaraan dit Register zich zal aansluiten*; elk vel druks zal ten hoogste op 15 centen worden berekend; het Register op het Burgerlijke Wetboek zal de 40 vellen niet te boven gaan.

III. HET REGISTER OP DE wet, houdende ALGEMEENE BEPALINGEN DER WETGEVING VAN HET KONINGRIJK. Prijs 10 centen.

NB. Het *Register* op het *Burgerlijke Wetboek* ligt bereids ter perse.

STOOMVAART
tusschen
AMSTERDAM en *HARLINGEN*.
Vertrek:

Van *Amsterdam*, Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, des ochtends ten 8 ure.

Van *Harlingen*, Woensdag, Vrijdag en Zondag.

NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienst tusschen Rotterdam, Arnhem en Keulen,
Voor de Maand Julij 1837.

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*, den 11, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 23, 25, 26, 28 en 30, 's morgens ten 7 ure.

Van *Arnhem* naar *Keulen*, den 11, 16, 21, 26 en 31, 's morgens ten 6 ure.

Van *Keulen* naar *Arnhem*, den 13, 18, 23, en 28, 's morgens ten 7 ure.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*, den 12, 14, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 25, 27, 29, en 30, 's morgens ten 9½ ure.

Voor de verzending van goederen, van *Arnhem* naar *Rotterdam*, *vice versa*, zijn billijke vrachten vastgesteld.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.